3)ΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ—ΛΑΡΙΣΗΣ
Όργανο τοῦ Μορφωτικοῦ Ἐκπολιτιστικοῦ Συλλόγου Ἐπανταχοῦ Καλλιπευκιωτῶν «Η ΠΑΤΩΜΕΝΗ»

Η ΩΡΑΙΑ ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ

ΕΤΟΣ 2ο — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 11 — ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 15 — ΤΡΙΜΗΝΟ: ΟΚΤΩΒΡΗ — ΝΟΕΜΒΡΗ —ΔΕΚΕΜΒΡΗ 1981

ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ πού ἱδρύθηκε ὁ Σύλλογός μας δέν ἔπαψε νά κάνει διαβήματα σέ κάθε ἁρμόδιο γιά ἐγκατάσταση τῆ λεφωνικοῦ θαλάμου καί χορήγη σῆ τηλεφώνων σέ 70 Καλλιπευκιώτες, πού οἱ αἰτήσεις τους βρίσκονται ἀπό πολλά χρόνια στά συρτάρια τοῦ ΟΤΕ. Φαίνεται πώς δέν ἐδρώνει τό αὐτί τῶν ἀρμοδίων, γιατί μέχρι τώρα πολλά ὑποσχέθηκαν καί τίποτα δέν πραγματοποίησαν. Κοντά στό παραπάνω πρόβλημα προστίθεται καί τοῦτο. Πολλοί κάτοικοι τοῦ χωριοῦ μᾶς παραπονέθηκαν ὅτι ἡ ἐξυπηρέτηση ἀπ' τό τηλέφωνο, στό παντοπωλεῖο πού βρίσκεται σήμερα, εἶναι σχεδόν ἀνύπαρκτη. Κανένας δέν τολμᾶ νά μιλήσει ἐλεύθερα γιά προσωπικά του θέματα, τή στιγμή πού γύρω του οἱ ἄλλοι ψωνίζουν ἤ κάθονται καί περιμένουν τή σειρά τους κάτω ἀπ' τό βλέμμα τοῦ ὑπεύθυνου παντοπώλη. Χωρίς νά θέλουμε νά θίξουμε πρόσωπα, μεταφέρουμε τήν ἐπιθυμία σχεδόν ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Καλλιπεύκης γιά μεταφορά τοῦ τηλεφώνου σέ ἄλλον χῶρο, ὅπου θά διασφαλίζεται τό ἀπόρρητο τῆς τηλεφωνικῆς συνομιλίας. Ὁ χῶρος ἤδη ὑπάρχει, ἀρκεῖ οἱ ἁρμόδιοι νά δεῖξουν τό ἀπαιτούμενο ἐνδιαφέρον.

Πιστεύουμε ὅτι σήμερα τουλάχιστον δέν ἰσχύει αὐτό πού πρό ἐτῶν εἰπώθηκε στόν τέως Πρόεδρο τῆς Κοινότητάς μας Ἀπ. Μιχαντά, ὅπως μᾶς κατήγγειλε ὁ ἴδιος: "Ὅταν ἐπισκέφθηκε ἀρμοδίους τοῦ ΟΤΕ καί τῆς Νομαρχίας γιά νά τούς ἐκθέσει τό πρόβλημα τοῦ ἀπάντησαν: Ὀχι 60, ἀλλά 260 αἰτήσεις νά ὑποβληθοῦν στόν ΟΤΕ, τό τηλέφωνο δέν πράκειται νά φύγει ἀπό ἐκεῖ πού εἶναι σήμερα, οὔτε πρόκειται νά δοθοῦν ἄλλα.

Πιστεύουμε ὅτι εἶναι ἡ τελευταία φορά πού ἀναγκαζόμαστε νά γράψουμε γι' αὐτό τό θέμα.

Ἀγέλες λύκων «πολιορκοῦν» τό χωριό

Παρόλο πού φέτος δέν ἔπεσαν πολλά χιόνια στό χωριό μας, ὅμως τό τσουχτερό κρύο πού ἐπικρατοῦσε τίς τελευταῖες μέρες, ἀνάγκασε πολλά κοπάδια πεινασμένων λύκων νά βγοῦν ἀπ' τίς κρυψῶνες τους γιά ἄγια ζήτηση τροφῆς. Στίς «περιοδεῖες» τους αὐτές καταπαράδοσσουν ὅτι ζῶα βροῦν μπροστά τους.

Ἔτσι, πρίν ἀπό λίγες μέρες ἕνα ἄλογο τοῦ Δημητρίου Καρα δούκα, καθώς καί ἀγριογούρουνο ἔγιναν τροφή τῶν λύκων.

Ὁ κίνδυνος γιά τά ζῶα τῶν χωρικῶν, ἀλλά καί γιά τούς ἴδιους τούς κατοίκους τοῦ χωριοῦ εἶναι πολύ μεγάλος.

Οἱ κάτοικοι τῆς Καλλιπεύκης ζητοῦν ἀπό τό Δασαρχεῖο νά πάρει μέτρα καί νά ἐπιτρέψει νά στηθοῦν παγάνες γιά τήν ἐξόντωση τῶν λύκων, πού ἀποτελοῦν ἀπειλή γιά τή ζωή τῶν ζώων καί τῶν κατοίκων τοῦ δρεινοῦ χωριοῦ μας.

Τό Δασαρχεῖο καί ἡ Νομαρχία ἔχουν χρέος νά ἱκανοποιήσουν τό δίκαιο αἴτημα τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ μας, ἀλλά καί οἱ ἴδιοι οἱ κάτοικοι πρέπει νά ἐντείνουν τά μέτρα ἀσφαλείας, γιά νά μή θρηνήσουμε ἀργότερα καί ἀνθρώπινα θύματα.

Ὁ χορός τοῦ Συλλόγου μας

Ὅπως κάθε χρόνο, ἔτσι καί φέτος, ὁ ΜΕΣΑΚ διοργάνωνε τόν ἐτήσιο χορό του στίς 12 Φλεβάρη στό κέντρο «ΡΟΤΟΝΤΑ». Οἱ Καλλιπευκιῶτες, ξέροντας νά γλεντᾶνε μέ μοναδικό τρόπο περιμένουν μέ ἀγωνία κάθε χρόνο τέτοια ἐποχή γιά νά ξεφαντώσουν, νά συναντήσουν φίλους καί γνωστούς, νά χορέψουν, νά γελάσουν καί νά κερδίσουν πλούσια δῶρα.

Ὁ χορός τοῦ συλλόγου μας, κατά γενική ὁμολογία, εἶναι ἀπ' τούς καλύτερους σέ ὀργάνωση, γλέντι καί κοσμοσυρροή ἀπ' ὅσους γίνονται ἐδῶ στή Λάρισα. Αὐτό γίνεται, γιατί εἶναι ὅλοι γλεντζέδες καί συνδέονται μεταξύ τους μέ αἰσθήματα φιλίας, ἀγάπης καί ἀλληλοεκτίμησης. Προσκλήσεις γιά τό χορό ἔχουν κυκλοφορήσει καί ἄρχισε ἡ διαθεσή τους.

Γιά φέτος στόχος τοῦ Συλλόγου εἶναι νά ξεπεράσει κάθε προηγούμενο ρεκόρ συμμετοχῆς καί προσφορᾶς δώρων. Τό πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, ἡ ἐκλεκτή κουζίνα καί τά ἄφθονα δῶρα πού ἔχει συγκεντρώσει ὁ Σύλλογος, ἀποτελοῦν ἐγγύηση γι' αὐτό.

Τά πρῶτα χιόνια

Στίς ἀρχές τοῦ Νοέμβρη ἔπεσαν τά πρῶτα χιόνια στό χωριό μας. Πολύ γρήγορα ὅμως ἔλιωσαν λόγω τοῦ ζεστοῦ καιροῦ. Ἐλπίζουμε νά μήν ἔχουμε τόν περυσινό βαρύτατο χειμώνα.

Κόπηκε πουρνάρι

Παραμονές τῶν Χριστουγέννων ἔγινε ἡ κοπή πουρναριοῦ, γιά ἄλλη μιά φορά. Προορισμός τους ἦταν τό χριστουγεννιάτικο δένδρο. Ἡ κοπή ἔγινε ἀπό τό δασικό συνεταιρισμό Καλλιπεύκης.

Καλοκαιρινά Χριστούγεννα

Γιά πρώτη χρονιά φέτος κάναμε καλοκαιρινά Χριστούγεννα. Πράγματι οἱ θαυμάσιες ἡλιόλουστες μέρες ἔδωσαν τήν ἐντύπωση, ὅτι τά Χριστούγεννα ἦρθαν καλοκαίρι. Ὅλοι οἱ κάτοικοι χωρίς νά ἐμποδιστοῦν ἀπό κακές καιρικές συνθήκες ἐκπλήρωσαν τά θρησκευτικά τους καθήκοντα καί γλέντησαν μέ κέφι. Οἱ πολλές καί μεγάλες γιορτές ἔφεραν πιό κοντά τούς κατοίκους καί ἔσπασε λιγάκι ἡ ρουτίνα τῆς καθημερινότητας. Ὅσο γιά τίς εὐχές πού ἀντάλλαξαν ὅλοι μεταξύ τους... μακάρι νά ἐπιαναν.

Δῶρα στό Δημοτικό Σχολεῖο

Στίς 21 Δεκεμβρίου 1981 παραμονές Χριστουγέννων, ἐπισκέφτηκε τό Δημοτικό Σχολεῖο Καλλιπεύκης τό 4ο μεικτό Γυμνάσιο Λάρισας καί μοίρασε δῶρα στούς μικρούς μαθητές. Μοιράστηκαν ρούχα, γραφική ὕλη γλυκά καί 4 τρίγωνα καλάντων.

Ἐπίσης ὁ μαθητής τοῦ ἴδιου γυμνασίου Τσαγκάλης Ἀντώνιος πρόσφερε στό σχολικό ταμεῖο 500 δραχμές.

Τό Δημοτικό Σχολεῖο εὐχαριστεῖ τό 4ο Γυμνάσιο Λάρισας γι' αὐτή τή χειρονομία τους.

Πρόσκληση

Ὁ Σύλλογός μας σᾶς προσκαλεῖ στίς 12 Φλεβάρη στό κέντρο «ΡΟΤΟΝΤΑ», γιά νά περάσουμε ἕνα εὐχάριστο βραδινό μέ φαγητό, χορό, πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα καί ἄφθονα δῶρα.

Ὅλοι οἱ Καλλιπευκιῶτες πρέπει νά πάρουν μέρος στόν ἐτήσιο χορό τοῦ Συλλόγου.

Τό Διοικητικό Συμβούλιο

Οἱ ξενητεμένοι καί μεῖς

Ὁ ἄνθρωπος ἀπό τή φύση του εἶναι περίεργος καί τολμηρός. Δέν φοβᾶται ἀποστάσεις, δέν ὑπολογίζει κόπους, διακινδυνεύει πολλές φορές ἀρκεῖ νά μπορέσει νά ἀρεῖ καλύτερους τρόπους ζωῆς καί νά βελτιώσει τήν οἰκογενειακή του κατάσταση.

Ἕνα ἀπό τά τολμηρά του σχέδια ἦταν καί ἡ ἀναζήτηση καλύτερων συνθηκῶν δουλειᾶς σέ ξένες χῶρες καί γιά νά τό πετύχει αὐτό ἀναγκάστηκε νά ξενητευτεῖ.

Τό χωριό μας, ὅπως ὅλοι ξέρουμε, ἦταν φτωχό καί δέν μποροῦσε νά προσφέρει δουλειά καί οἰκονομική ἄνεση στούς κατοίκους του. Οἱ νέοι μας, δίψασμένοι γιά δουλειά, ἀποφάσισαν νά ξενητευτοῦν. Ἔκαναν ὁρισμένους συμβιβασμούς μέ τόν ἑαυτό τους καί τόλμησαν τό μεγάλο τόλμημα: Νά πάνε γιά λίγα χρόνια σ' ἄλλες χῶρες, νά δουλέψουν σκληρά καί ἀφοῦ γυρίσουν στήν πατρίδα νά μπορέσουν νά ζήσουν πιό ἄνετα. Ἔτσι σήμερα σχεδόν ὅλο τό χωριό ἔχει καί κάποιον δικό του πού ζεῖ στίς μακρινές χῶρες προσδοκώντας νά ἔρθει κάποτε ἡ μέρα τοῦ γυρισμοῦ.

Ὁ Σύλλογός μας, σάν ὄργανο τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ, θέλησε ἀπό τήν πρώτη στιγμή νά ἀγκαλιάσει ὅλα τά παιδιά τοῦ χωριοῦ καί γενικά ὅλους τούς Καλλιπευκιῶτες, πού εἶναι διασκορπισμένοι στήν Ἑλλάδα καί τό ἐξωτερικό. Γι αὐτό καί σήμερα ἀποφάσισε νά ἀπευθυνθεῖ καί νά ἐπικοινωνήσει ζωντανά μέ τά ξενητεμένα ἀδέρφια.

Ἀγαπητά μας ἀδέρφια καί συμπατριῶτες, σᾶς χαιρετοῦμε ἀπ' τό μακρινό καί ὄμορφο χω

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 4η σελίδα

Χριστουγεννιάτικη Λαογραφία

ΕΘΙΜΑ, ΓΙΟΡΤΕΣ, ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΠΑΙΝΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΓΜΑΤΑ

Ἀπό τίς πιό κρυστάλλινες πηγές γνωριμίας μέ τόν πολιτισμό ἑνός τόπου εἶναι οἱ γιορτές του. Μέσα στή λαογραφική τους εἰκιριψνεια συναντᾶμε τόν ἄνθρωπο στίς πιό γνήσιες ὧρες του. Τά Ἑλληνικά χριστουγεννιάτικα ἔθιμα εἶναι ἕνας τέτοιος μαγικός καθρέφτης. Ἡ ζωή μέ τόν ὅμορφο γιορταστικό κύκλο, μᾶς φανερώνει τήν εὐγενική καρδιά τοῦ ἑλληνικοῦ ἀνθρώπου, τόν ἄγρυπνο νοῦ, τήν εὔθυμη διάθεση.

Μιά ἀπό τίς γραφικότερες συνήθειες τῶν ἡμερῶν αὐτῶν εἶναι τά περιφήμα κάλαντα. Τά τραγούδια πού ψάλλουν μικροί καί μεγάλοι σέ καλλίφωνους ὁμίλους. Ἡ λέξη «κάλαντα» προέρχεται ἀπό τό λατινικό «καλαντάριουμ» καί τό ἐξελληνισμένο καλαντάρι, πού σημαίνει ἡμερολόγιο. Σέ διάφορες περιοχές λέγονται καί «κόλιαντα», «κόλεντά», καί «κόλιντα». Στήν ἀρχαιότητα καί τήν Ἑλληνική, ἀλλά περισσότερο τή ρωμαϊκή, συνήθιζαν νά φέλνουν στήν ἀρχή τοῦ χρόνου, γιά τήν εὐτυχία τοῦ σπιτιοῦ καί τῆς σοδειᾶς, διάφορα ἐγκώμια. Τό ἔθιμο πέρασε μέ πολλές παραλλαγές καί ρίζωσε λαογραφικά σέ χριστιανικό χῶρο. Μιά ἀπ' αὐτές εἶναι καί τά καλαντάρικα τραγούδια τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων. Τά ποιήματα σέ πολλές περιοχές τῆς Θεσσαλίας, Μακεδονίας καί Θράκης, γυρίζουν σέ μικρούς ὁμίλους, κρατώντας ψηλές μαγκούρες, φορεσιές μπρο στά γιά νά ἐξιχνεύσουν τή στρά

Ἡ στήλη τοῦ Παιδιοῦ

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες

Κάθε χρόνο στίς 30 Ἰανουαρίου ἡ ἐκκλησία μας γιορτάζει τή μνήμη τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν: Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Μαζί μέ τήν ἐκκλησία καὶ τά σχολεῖα θίνουν ξεχωριστή λαμπρότητα στή γιορτή αὐτή γιατί καὶ οἱ τρεῖς τους ἦταν θερμοί ὑπόστηρικτές τῶν γραμμάτων.

Ἡ παιδική τους ἡλικία κύλησε ἡσυχη μέσα σέ χριστιανική ἀνατροφή. Σ' αὐτό σπουδαῖο ρόλο ἔπαιξαν οἱ μητέρες τους. Γρήγορα βρέθηκαν στίς τότε Πανεπιστημιακές σχολές. Ἡ ζωή τους ὅλη περικλείεται στίς λέξεις: διδασκαλία, φιλανθρωπία πλούσια συγγραφική δράση, ἐλεγμοσύνη κλπ. Διέθεσαν ὅλη τους τήν περιουσία στό κτίσιμο ἱδρυμάτων καί στήν προστασία τῶν ἀνήμπορων ἀνθρώπων. Χαρακτηριστικό εἶναι τό ἑξῆς γεγονός. Ὅταν φοβέριζε ὁ Μόδεστος τόν Μ. Βασίλειο μέ δήμευση τῆς περιουσίας του, μέ βασανισμούς ἀκόμα καί μέ θάνατο· αὐτός ἀπαντοῦσε ἀτάραχος: Περιουσία δέν ἔχω ἄλλη ἐκτός ἀπό λίγα βιβλία καί τά μισοτριμένα ράσα πού φοράω, ἀν μέ βασανίσετε τό κουρασμένο καί ἀσθενικό μου κορμί δέ θά ἀντέξει· πολύ καί τέλος ἀν μέ θανατώσετε τόσο τό καλλίτερο θά ἀνέβω γρηγορότερα στόν Ὕψιστο.

Ἔγιναν καί ἐπίσκοποι ἀργότερα καί πέθαναν σέ βαθειά γεράματα ζώντας πάντα σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἔγιναν οἱ προστάτες τῶν ἀρρώστων τῶν κατατρεγμένων, τῶν ὀρφανῶν, τῶν πονεμένων. Ἀγάπησαν τά γράμματα καί τήν παιδεία, ἀφιερώνοντας μεγάλο μέρος τῆς ζωῆς τους.

Τό Ἔθνος μας τούς κήρυξε Μεγάλους Διδασκάλους καί καθιερώθηκε ἡ μνήμη τους σάν γιορτή τῶν σχολείων. Ἐμεῖς οἱ μαθητές ἀπό τώρα πρέπει νά ἔχουμε σάν φωτεινό παράδειγμα τίς πράξεις τους.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΜΑΣ

Ἡ ἀλεποῦ καὶ ὁ κάβουρας

Μιά φορά κι ἕναν καιρό συμφώνησαν ἡ Ἀλεπού καί ὁ Κάβουρας νά συνεταιριστοῦν. Ἀποφάσισαν νά καλλιεργήσουν μαζί τά κτήματά τους. Ἡ πονηρή Ἀλεπού ὅταν ἦρθε ὁ καιρός γιά τή σπορά ἔκανε τήν ἄρρωστη. Ὅταν ἀργότερα χρειαζόταν ράντισμα τό σιτάρι τους πάλι βρῆκε μιά πρόχειρη δικαιολογία. Ὁ Κάβουρας ἔκανε ὑπομονή καί μόνος του ἔκανε τίς δουλειές στά χωράφια.

Σάν ἔφτασε ἡ ἐποχή τοῦ θέρους, ἡ Ἀλεπού λέγει στόν Κάβουρα· Ἐγώ φίλε μου τώρα δέ μπορῶ νά σέ βοηθήσω. Πρέπει νά κάνω μιά ἐπίσκεψη σέ μιά θεία μου πού χρόνια ἔχω νά τή δῶ. Θά λείψω γιά μιά ἑβδομάδα ἐσύ φρόντισε από μεταξύ νά θερίσεις, νά ἁλωνίσεις καί νά τό μαζέψεις σ' ἕνα μεγάλο σωρό στό ἁλώνι. Ἔτσι μόλις ἐπιστρέψω νά τά βρῶ ἕτοιμα καί νά μοιράσουμε σάν καλοί φίλοι τή σοδειά.

Ὁ καημένος ὁ Κάβουρας τί νά κάνει, ξεκίνησε γιά τό χωράφι ἀγανακτησμένος. Στό δρόμο σκεφτόταν πῶς θά μποροῦσε νά πάρει ὅλη τή σοδειά ἀφοῦ ἡ Ἀλεπού δέν τόν βοήθησε καθόλου.

Καλή καί διαλεγμένη φάνηκε ἡ Ἀλεπού ὅταν ἑτοιμάστηκαν ὅλα ἀπό τόν ἐργατικό καί ὁ πομονετικό Κάβουρα. Πονηρή καθώς ἦταν σκέφτηκε πῶς μπορεῖ νά ξεγελάσει τό συνεταίρο της καί νά τοῦ πάρει ὅλο τό σιτάρι. Γι αὐτό τοῦ λέει:

Ἀγαπητέ μου Κάβουρα ἔτσι πού ἤρθαν τά πράγματα δέ βάζουμε ἕνα στοίχημα γιά νά δοῦμε ποιός θά πάρει τό σιτάρι;

Καί βέβαια νά βάλουμε εἶπε ὁ Κάβουρας. Χάρηκε ἡ Ἀλεπού τότε καί τοῦ λέει: Τό βλέπεις ἐκεῖνο τό βουνό, θά τρέξουμε ὡς ἐκεῖ καί θά ξαναγυρίσουμε τρέχοντας ὡς τό ἁλώνι. Ὁποιος ἔρθει πρῶτος, ἐδῶ, θά πάρει τό σιτάρι καί ὁ ἄλλος τό ἄχυρο.

Ὁ Κάβουρας συμφώνησε καί ξεκίνησαν. Μέ τό πού ξεκίνησε ἡ Ἀλεπού, ὁ Κάβουρας τσακώθηκε μέ τίς δαγκάνες του στήν οὐρά τῆς Ἀλεποῦς χωρίς αὐτή νά τόν καταλάβει. Φυσικά ἡ Ἀλεπού ἔφτασε πρώτη στό ἁλώνι. Τότε γύρισε πίσω νά δεῖ ποῦ βρίσκεται ἀκόμα ὁ Κάβουρας. Ἀμέσως τότε ξεπιάστηκε ἀπό τήν οὐρά της ὁ Κάβουρας καί σπρογγυλοκάθησε πάνω στό σιτάρι.

Σάν κοίταξε μπροστά της τόν εἶδε μέ ἀγωνία καί τόν ρώτησε πῶς βρέθηκε πρῶτος, πότε κιόλας πρόλαβε.

Τώρα ἀπαντάει ὁ Κάβουρας ἔχω δυό ὧρες πού ἤρθα καί πῆρα ἕναν ὑπνάκο γιά ξεκούραση.

Ἔτσι λοιπόν πῆρε τό σιτάρι ὁ Κάβουρας πού ἐργάστηκε καί ἡ τσιμπέλα Ἀλεπού τό ἄχυρο.

«Η ΩΡΑΙΑ ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ»

Τρίμηνη ἔκδοση μὲ νέα ἀπό τήν Καλλιπεύκη Λαρίσης

Ὄργανο τοῦ Μορφωτικοῦ Ἐκπολιτιστικοῦ Συλλόγου τῶν Ἀπανταχοῦ Καλλιπευκιωτῶν «Ἡ ΠΑΤΩΜΕΝΗ»

Ἕδρα: Καλλιπεύκη - Λαρίσης
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1979

Ἰδιοκτήτης—Ἐκδότης Μ.Ε.Σ-Α.Κ. «Ἡ Πατωμένη»

Διευθυντής Συντάξεως Διοικ)κό Συμβούλιο Συλλόγου Συντάσσεται ἀπό Ἐπιτροπή

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Ἐτήσια ἐσωτερικοῦ δραχ. 150
Ἐτήσια ἐξωτερικοῦ:
Εὐρώπη μάρκα 10
ΗΠΑ, Καναδᾶς, Αὐστραλία δολλάρια 10

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου Ἀπόλλωνος 3 Τηλ. 220-735
ΔΗΜ. Ν. ΤΟΥΦΕΞΗΣ
Λάρισα

Τά παράξενα ἀπ' ὅλο τόν κόσμο

Ἐπιμέλεια: ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΝΤΙΑΣ

— Ἡ εἴδηση ἀπό τήν Ἰταλία μᾶς λέει ὅτι ἕνας Ἰταλός ἱεραπόστολος, πού γιά πολλές νύχτες δέ μποροῦσε νά κλείσει μάτι, γιατί τόν τρέλαιναν οἱ κραυγές τῶν βατράχων ἀπό ἕνα κοντινό βάλτο, ἔβαλε κάπου ἐκεῖ κοντά ἕνα γάτο κλεισμένο σ' ἕνα κλουβί· ἀπό κεῖνη τή στιγμή βρῆκε τήν ἡσυχία του καί χόρτασε ὕπνο.

Λέτε οἱ βάτραχοι νά θράχνιασαν, συναγωνιζόμενοι τό γάτο στίς φωνές, καί νά μήν ξανακούστηκαν ἡ τούς καλόπιασε ὁ γάτος καί σταμάτησαν τά κοάξ—κοάξ;

⁂ ● ⁂

— Ὁ χοῖρος εἶναι ἕνα ἀπό τά λίγα ζῶα πού ἡ φύση ἔχει κάνει τελείως ἀπρόσβλητα ἀπό τό δάγκωμα τῆς ὀχιᾶς.

Φαίνεται πῶς ἡ ὀχιά δέν θέλει νά ξοδέψει τζάμπα τό δηλητήριό της καί νά τό ρίξει στό λίπος τοῦ χοίρου. Πόσο ἔξυπνα εἶναι κάμιά φορά καί τά ἑρπετά!

—⁂●⁂▲⁂—

— Στό Μόναχο τῆς Γερμανίας ἔξι φορές τοποθέτησαν ἕνα ἄγαλμα τοῦ Ἅγιου Βικέντιου στό ὕψος του, ἀλλά στάθηκε ἀδύνατο νά τό κάνουν νά στηριχθεῖ σταθερά. Παρόλες τίς προσπάθειες τρέκλιζε ἀδιάκοπα. Καί τότε κάποιος θυμήθηκε ὅτι ὁ Ἅγιος Βικέντιος ἀνάμεσα στ' ἄλλα εἶναι καί προστάτης τῶν μεθυσμένων.

Ἡ ἀπορία μας εἶναι, γιατί δέν τοῦ δίνανε κι ἕνα μπουκάλι κρασί μπάς καί ἰσορροποῦσε; Ἴσως τότε νά γινόταν σκύφτα καί κάπου νά ἀκουμποῦσε (τό ἄγαλμα).

⁂ ● ⁂ ▲ ⁂

— Στά ὑποβρύχια τοῦ 19ου αἰ. ἐπιβίβαζαν καί σημαντικό ἀριθμό ἀπό ἄσπρα ποντίκια πού ἔβγαζαν δυνατές κραυγές κάθε φορά πού σημειωνόταν διαφυγή ἀερίων. Καί μόνο μετά τήν ἀνακάλυψη τῶν αὐτέματων λυχνιῶν ἀσφαλείας σταμάτησαν νά εἶναι ἀπαραίτητο ἐξάρτημα τῶν ὑποβρυχίων.

Κρίμα γιά τά καημένα τά ποντίκια, γιατί οἱ λυχνίες τά ἀντικατέστησαν καί ἔτσι δέ θά μποροῦν πλέον νά παρατηροῦν τό βυθό τῆς θάλασσας. Ἐμεῖς θά προτείναμε νά συνυπάρχουν μέ τίς λυχνίες γιά νά μποροῦν ἐπιτέλους νά διαβάζουν πιό ἄνετα κάπω ἀπό τό νερό τῆς θάλασσας.

⁂ ● ⁂ ▲ ⁂

— Τά παράξενα τῶν φετινῶν ἐνδυσιῶν. Σέ χωριό τοῦ νομοῦ μας μιά γριούλα πῆγε πρωΐ—πρωΐ στό ἐκλογικό κέντρο γιά νά ψηφίσει. Μπαίνοντας στό παραβάν σηκώνει τό φόρεμα γιά νά βγάλει τό ψηφοδέλτιο πού εἶχε στήν τσέπη τῆς φούστας της καί εἶχε φέρει ἀπό τό σπίτι.

Τό πανί τοῦ παραβάν ἔμως ἦταν κοντό καί οἱ ἀπέξω ἔβαλαν τά γέλια βλέποντας τή γριούλα νά ψάχνεται, μέ σηκωμένο φόρεμα τόση ὥρα. Καί ἡ κατάληξη: Μετά ἀπό λίγη ὥρα γύρισε ἡ γριούλα καί ζητοῦσε ἀπό τό δικαστικό ἀντιπρόσωπο νά τῆς δώσει πίσω τό φάκελλο πού εἶχε ρίξει στήν κάλπη. Εἶχε κάνει λάθος καί ἀντί γιά τό ψηφοδέλτιο εἶχε βάλει μέσα τήν ἐξέτασή τῶν οὐρῶν της.

Τί βγάζουν κάμιά φορά οἱ κάλπες τῶν ἐκλογῶν!

Ο ΣΤΙΧΟΣ

Οἱ σταυραετοί

Ἐκεῖ ψηλά στόν Ὄλυμπο
στά κλέφτικα λημέρια
ἐκεῖ ζοῦν κάτι σταυραετοί
χεμιώνες, καλοκαίρια.

⁂ ● ⁂ ▲ ⁂

Ἐκεῖ μεροβραδιάζονται,
πάντα ἐκεῖ φωλιάζουν
περνοῦν τά καλοκαίρια τους
κι ἐκεῖ ξεχειμωνιάζουν.

⁂ ● ⁂ ▲ ⁂

Ἐκεῖ μεροβραδιάζονται,
νυχτώνουν, ξημερώνουν
ζοῦν ἡσυχα εἰρηνικά
ποτέ τους δέν μαλώνουν.

⁂ ● ⁂ ▲ ⁂

Σκληρά ἀπάνω στά βουνά
δουλεύουν νύχτα—μέρα
οἱ κόρες μέ τή μάνα τους
οἱ γιοί μέ τόν πατέρα.

—⁂●⁂▲⁂—

Τούς κάμπους δέν τούς ἄγαπουν
οὔτε τήν ὀμορφιά τους·
λατρεύουν τά ψηλά βουνά,
τήν ἀγριάτητά τους.

—⁂●⁂▲⁂—

Στούς ἀγρίους βράχους στά βουνά
ζοῦνε μά καί πλαγιάζουν
τόν τόπο τους μέ τίποτα
στόν κόσμο δέν ἀλλάζουν.

—⁂●⁂▲⁂—

Κι ἄν κάποτε ξενιτευτοῦν
καί πᾶν ἄλλοῦ νά ζήσουν
στά 'γρια βουνά τους νοσταλγοῦν
νά 'ρθοῦν νά ξεψυχήσουν.

— ⁂ ▲ ⁂ —

Αὐτοί ὅλοι οἱ σταυραετοί,
φίλοι μου πατριῶτες
πού ζοῦν ψηλά στόν Ὄλυμπο
εἶν, οἱ ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΙΩΤΕΣ

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΠΑΖΟΚΕΦΑΛΙΕΣ

1.— Πῶς λέγεται ἡ γυναίκα χωρίς τά δόντια της;

2.— Ὁ Θεός ἔπλασε τούς ἀνθρώπους μέ πηλό. Κατόπιν τούς ἔβηχε. Τί εἶπε μόλις εἶδε τόν πρῶτο μαῦρο ἄνθρωπο;

3— Πῶς λέγεται αὐτός· πού ἔχει μόνο μιά τρίχα στό κεφάλι σου;

—⁂●⁂▲⁂—

ΔΥΟ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— Ὁ μικρός στή μαμά του.
— Μαμά γιατί οἱ γύφες φοράνε πάντα ἄσπρα;
— Γιατί παιδί μου τό ἄσπρο εἶναι τό χρῶμα τῆς χαρᾶς, ὅπως τό μαῦρο χρῶμα εἶναι τῆς θλίψης καί τῆς λύπης.
— Ἄ! γι αὐτό μαμά οἱ γαμπροί φοράνε πάντα μαῦρα!

— ⁂ ▲ ⁂ —

— Ἕνας ταξιθιώτης ρωτάει ἕναν χωρικό:
— Δέν μοῦ λές πατριώτη, ἔχει γεννηθεῖ στό χωριό σας κανένας μεγάλος ἄντρας; (ἐννοώντας, ἐπιστήμονας κλπ.).
Κι ὁ χωρικός:
— Ἄ, μπά, ὅλοι μωρά γεννιοῦνται!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

Ἡ Μαρία Καραμπατῆ τοῦ Δημητρίου μέ τόν Δημήτριο Μάκκα τοῦ Κων) νου ἀπό τούς Γόννους.

— Ἡ Κυριακούλα Μασούρα τοῦ Δημητρίου μέ τόν Γεώργιο Χατζῆ τοῦ Φωτίου ἀπό τούς Γόννους.

— Ἡ Πιπίτσα Καραμπατῆ τοῦ Ζήση μέ τόν Ἀστέριο Τσιλιμένη τοῦ Δημητρίου ἀπό τούς Γόννους.

— Ἡ Πόπη Οἰκονόμου τοῦ Ἀθανασίου μέ τόν Γιώργο ἀπό τή Λάρισα.

⁂ Νᾶναι εὐτυχισμένοι.

—⁂●⁂▲⁂—

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ἡ Κων)νιά Παπαναστασίου τοῦ Ἀστερίου τό γένος Ἀποστόλου Παζαρᾶ γέννησε 2ο παιδί κοριτσάκι.

— Ἡ Γεωργία Παπαστεργίου τοῦ Ἀστερίου τό γένος Κυριάκου Μιχαηλίδου γέννησε 2ο παιδί κοριτσάκι.

— Ἡ Ἰωάννα Τσιλιμένη τοῦ Ἰωάννου τό γένος Κων) νου Κλιματσούδη γέννησε 2ο παιδί ἀγόρακι.

— Ἡ Μαρία Ρηγαμοῦ τοῦ Διονυσίου, τό γένος Ἐλευθερία δου γέννησε κοριτσάκι.

— Ἡ Εὐαγγελία Γκουγκουλιᾶ τοῦ Νικολάου τό γένος Εὐθυμίου Βαλάση γέννησε 3ο παιδί κοριτσάκι.

⁂ Νά τούς ζήσουν.

⁂ ● ⁂ ▲ ⁂

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Κουτσιαρῆς Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου ἐτῶν 105.
— Ντόντος Νικόλαος τοῦ Θεοχάρους ἐτῶν 88
— Κατσιούλας Θωμᾶς τοῦ Χριστοδούλου (Γόννοι) ἐτῶν 88.

⁂ Τά Συλλυπητήριά μας.

ΛΥΣΕΙΣ

Σπαζοκεφαλιές:

1. Γυναίκα μέ τά ὀλλα της.
2. Ἄ τόν ἔκαψα τόν καημένο!
3. Παρά τρίχα φαλακρός!

Σταυρόλεξο

Ὁριζόντια: Λυσίμαχος — Ἀποκάλυψη — Βολάν —Μίς —Ἀθάνατος —Ρέ— Ὀδίς — Ατ—τ—πα — Ἰρακινός — Σκαλάκι —Καντ—Ἀμιως.

Κάθετα: Λάβαρο—ΣΚ —Ὑποθετικά —Σδλα —Ἰράν — Ἰκανό —Ἄλτ. —Μανάβικα— ΑΑ—Τυτίκα —Χυμός —Νίμ —Ὀφις —ΠΟ—Σῆς—Κάσσος.

ΠΟΠΗ ΑΠ. ΓΚΟΥΝΤΟΥΒΑ

ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ! —ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ! —ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ!
ΛΑΧΕΙΑ!—ΔΩΡΑ!
ΣΤΟ ΧΟΡΟ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΙΩΤΩΝ

ΣΤΙΣ 12 ΦΛΕΒΑΡΗ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ «ΡΟΤΟΝΤΑ»

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΙΩΤΩΝ
ΤΟ ΚΑΤΙ ΑΛΛΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΛΕΝΤΖΕΔΕΣ

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΑΝ ΜΕΣΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Τοῦ Διδασκάλου
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΙΩΑΝ. ΚΑΣΤΟΡΗ

2ο

Ὁ χωρισμὸς αὐτός, χωρὶς νὰ ἀποσιδεροποιήσουμε τὶς ἐναλλαγές, φαίνεται κάπως φυσικός, γιατί συμφωνεῖ μὲ τὴ φύση τοῦ ἄνδρα καὶ τῆς γυναίκας. Τέτοια δείγματα χωρισμοῦ βρίσκουμε καὶ στὸν Ὅμηρο Ὁ Ἀχιλλέας ὑστερα ἀπὸ τὴ σύγκρουσή του μὲ τὸν Ἀγαμέμνονα, κάθεται πικραμένος καὶ τραγουδᾶει κλέα ἀνδρῶν, ἀντίθετα οἱ γυναῖκες μπροστὰ στὸ νεκρὸ τοῦ Ἕκτορα ξεπροβὸ σὲ συγκινητικὰ μοιρολόγια.

Στὸ χωρισμὸ αὐτὸ καὶ ἕνα ἄλλο στοιχεῖο ἔχει θαρύστημα. Τὰ διηγηματικὰ δέν εἶναι τόσο αὐτοσχέδια καὶ τραγούδια τῆς στιγμῆς ὅπως τὰ συναισθηματικά, ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνουν χρειάζονται κάποια περισσότερη ποιητικὴ προσπάθεια μὲ καὶ τέχνη.

Ἂν προσπαθοῦσα ἕναν μέσο κάτερο διαχωρισμὸ τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν σὲ κατηγορίες αὐτὲς δέν θὰ ἦταν ἄλλες ἀπὸ τὶς κατηγορίες πού ἀναφέρει στὸ βιβλίο της «Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία» 1ος τόμος ἡ καθηγήτρια τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας κ. Μαρία ΜΠΡΑΣΓΑΖΗ καὶ πού οἱ κατηγορίες αὐτὲς εἶναι:

1. Ἀκριτικὰ τραγούδια πού ἀφοροῦν στὴ ζωὴ καὶ τὶς περιπέτειες ἑνὸς ἀκρίτη, τοῦ Διγενῆ ἢ καὶ ἄλλων ἀκριτῶν μὲ διάφορα ὀνόματα.

2. Παραλογές, τραγούδια διηγηματικὰ μὲ ποικίλο περιεχόμενο.

3.— Ἱστορικὰ τραγούδια, πού συνδέονται μὲ τὶς ἱστορικὲς στιγμὲς τοῦ Ἔθνους, μάχες πολιορκίες, ἁλώσεις πόλεων, ὡς καὶ μὲ τὶς γενναῖες πράξεις τῶν ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας.

4. Κλέφτικα τραγούδια πού κλείνουν τοὺς παλμοὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς, τὴ θλίψη τοῦ σκλάβου, ἀλλὰ καὶ τὴν περήφανη ἀντίστασή του.

5. Οἰκογενειακὰ τραγούδια πού μποροῦν νὰ χωριστοῦν σὲ τραγούδια α) τῆς ξενητειᾶς, πού μιλοῦν ὅλα χωρὶς ἐξαίρεση γιὰ κάποιο ξενιτεμὸ ἢ γιὰ τὸν πόνο κάποιου ξενιτεμένου, β) τραγούδια τῆς ἀγάπης πού εἶναι: ὕμνοι τῆς ἀγάπης καὶ παινέματα τῆς ὀμορφιᾶς, γ) τραγούδια τοῦ γάμου πού ἐπαινοῦν τὴ νύφη, τὸ γαμπρό, τοὺς μακαρίζουν καὶ τοὺς εὐχονται προκοπὴ στὴ νέα ζωή, δ) νανουρίσματα μὲ τὰ ὁποῖα ἡ μάνα προσπαθεῖ νὰ κοιμίσει τὸ παιδί της ἐπικαλούμενη ἀγαθὸν πάντα τὸ Χριστό, τὴν Παναγία, τοὺς Ἁγίους νὰ τὸ βοηθήσουν, ε) μοιρολόγια πού μᾶς περιγράφουν ὅλους τοὺς μικροὺς στοχασμοὺς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπέναντι στὸ θάνατο.

Ὅπως φαίνεται σ' ὅλα αὐτὰ τὰ τραγούδια, τραγουδιέται ἡ ἀγάπη, ἡ ξενιτειά, ὁ θάνατος οἱ ἡρωϊσμοί καὶ τὰ κατορθώματα πολληχαιρῶν. Ἱκανοποιοῦσαν πάντα καὶ ἀποτύπωναν στὸ μεγαλύτερο βαθμὸ τὰ συναισθήματα τῆς ψυχῆς τοῦ λαοῦ, γι αὐτὸ ἔγιναν μὲ ἀγάπη καὶ λαχτάρα κτῆμα του.

Στὸν πολὺ ὅμως κόσμο γίνεται μιὰ κάποια σύγχυση, θεωροῦν σὰν δημοτικὰ τραγούδια τὰ κλέφτικα καὶ γενικὰ τὰ ἀναφερόμενα σὲ ἡρωϊκοὺς χρόνους. Αὐτὸ εἶναι λάθος. Δημοτικὰ τραγούδια εἶναι ὅλα, ὅσα τραγουδᾶει μὲ ἀγάπη καὶ πάθος ὁ λαός ὁλάκερης τῆς Ἑλλάδας. Ὅλα, εἴτε αὐτὰ ἐξωμνοῦν, κατορθώματα καὶ ἡρωϊσμούς, εἴτε ἀπηχοῦν συναισθήματα τῆς ψυχῆς τοῦ λαοῦ. (Μακεδονικά, Νησιωτικα, Ἠπειρωτικά, Ρουμελιωτικα, Θεσσαλικά, Μωραϊτικα) ὅλα εἶναι τραγούδια δημοτικὰ ὀγαλμένα ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὅπου κι ἂν κατοικεῖ αὐτός ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη ὡς τὴν ἄλλη τῆς ἀθάνατης Ἑλλάδας.

Ἂν θελήσουμε τώρα νὰ ὁρίσουμε τὴ γέννηση τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ μέσα στὸ χρόνο θὰ συναντήσουμε ἕνα δύσκολο πρόβλημα.

Πρῶτος ὁ Φωριὲλ ἔκανε σχετικές προσπάθειες χωρὶς ὅμως ὅπως ὁ ἴδιος ἀναγνωρίζει, νὰ δώσει μιὰ ὁριστικὴ ἀπάντηση. Στὴν προσπάθειά του ὅμως αὐτὴ καθορίζει μερικὰ χρονολογικὰ σημεῖα. Σταματᾶει στὴν ἀρχὴ στὸν 16ο αἰώνα. Ἀπὸ ἐκεῖ προχωρεῖ καὶ φθάνει στὰ χρόνια τῆς Ἄννης Κομνηνῆς, πού ἀναφέρει στὴν «Ἀλεξιάδα» της μερικὰ σύγχρονα δημοτικὰ τραγούδια. Τέλος ὁ Φωριὲλ φθάνει στὴν ἔρευνά του μέχρι τὴν κλασικὴ ἀρχαιότητα. Τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ πραγματικότητα γιατί, ὅπως γράφει στὸ βιβλίο πού προανέφερα ἡ κ ΜΠΡΑΣΓΕΖΗ «Τὸ λαϊκό μας τραγούδι δείχνει ὁλοφάνερη τὴν ἀδιάσπαστη συνέχεια τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ τὴν κανονικὴ διαδοχὴ καὶ ἐπαν̀άληψη τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς στὰ χωριὰ καὶ τὰ νησιά μας, τὶς ἴδιες ἐκδηλώσεις τῶν σπουδαιοτέρων περιστατικῶν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου... Ἡ ἀρχαία μυθολογία, οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἡ ζωὴ τους ξαναζοῦν μέσα στὰ δημοτικά μας τραγούδια».

Σὲ τελευταία ἀνάλυση ἡ χρονικὴ γέννηση τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ χάνεται μέσα στοὺς αἰῶνες.

Τὸ δημοτικὸ τραγούδι εἶναι γραμμένο σ' ἕνα ὄμορφο καὶ ὁλοκαλὲο ἰαμβικὸ δεκαπενταπλάλλιο. Ἡ εὐλυγισία καὶ ἡ ζωντανὰ νια τῶν στίχων του εἶναι διάχυτη, ἡ μουσικὴ του πολὺ ταιριασμένη. Ὁ διαχωρισμὸς τῆς μουσικῆς ἀπὸ τὸ δημοτικὸ ποίημα εἶναι ἀδύνατος, ἀλλὰ γιαὶ κάθε προσπάθεια γιὰ ἕνα τέτοιο διαχωρισμὸ πρέπει νὰ καταπρίνεται, γιατί ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ποίηση στὸ δημοτικὸ τραγούδι δέν χωρίζονται. Ἀποτελοῦν ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πνευματικὸ δημιούργημα. Τὸ δημοτικὸ τραγούδι εἶναι καθαρὸ δημιούργημα τῆς λαϊκῆς ψυχῆς. Μέσα σ' αὐτὸ ἐκφράζεται καὶ διασώζεται ὁ ὀλιάτερος χαισακτήρας τοῦ Ἔθνους μας. Μὲ αὐτὸ ὁ ἑλληνικὸς λαός ἀνέβασε στὴ ζωὴ τὰ ἐθνικά του κεφάλαια. Μέ τὴν ἀπλότητα καὶ τὴ μουσικὴ του, μέ τὴν ποικιλία τῶν θεμάτων του, μὲ τὴ θοσσερὴ πυγνή του ἀποτελεῖ τὸ βασικὸ θησαυρὸ τῶν ἐθνικῶν μας ποιημάτων.

Ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ ἔζησε, γιατί τραγούδησε. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη ἀλήθεια πού κλείνεται μέσα της ὁλάκερη ἡ ἱστορικὴ διαδικασία, πού ἀνεβάζει τὸ δημοτικὸ τραγούδι σὲ ἐθνικὸ κειμήλιο. Τὸ δημοτικὸ τραγούδι εἶναι τόσο ἀληθινό, τόσο πυγνό, τόσο ἁρμονικὸ καὶ τέλειο στὴν ἁπλότητά του γιατὶ πυγνὴ του δέν εἶναι οἱ συμβατικές ἐκεῖνες συγκινήσεις, πού προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ αὐταισθησία, ἀλλὰ εἶναι ἡ νερομάνα τῆς λαϊκῆς ψυχῆς, πού νιώθει χαρὲς καὶ λύπες ὄχι προσποιητές καὶ ἀτομικές, ἀλλὰ ὁμαδικές, γιὰ τοὺς ἀνδρειωμένους, γιὰ τοὺς ἀγῶνες τοῦ Ἔθνους, γιὰ τοὺς κλέφτες, γιὰ τὴν ἀγάπη, γιὰ τὴ δουλειά, γιὰ τὴν ξενιτειά, γιὰ τὸ θάνατο καὶ γενικὰ γιὰ ὅλα, ὅσα ζοῦν ἔντονα στὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ, ἀπὸ τὶς γιορτὲς καὶ τὰ πανηγύρια, γάμους, χαρὲς ὡς τὰ μεγάλα γεγονότα, πού συγκλονίζουν κάθε ἐποχή.

Γιὰ τὸν Ἕλληνα τὸ δημοτικὸ τραγούδι ἦταν πάντα ἕνα ὅπλο τὸ ἴδιο ἰσχυρὸ μὲ τὸ καριοφύλλι, γιατὶ ἤξερε νὰ πολεμᾶει καὶ μὲ τὸ τραγούδι, μ' αὐτὸ παγγρόρισε τὸν πόνο του, ἐκδήλωνε τὴ χαρά του, πρόβαλε γιὰ μίμηση μεγάλα ἀναστήματα ἡρώων καὶ τὸ σπουδαιότερο ἀπὸ καθιστοῦσε τὴν κοινὴ καὶ ὁμαδικὴ συνείδηση. Σ' αὐτὸ καθρεφτίζεται ἀτόφιος ὁ χαρακτήρας τοῦ Ἔθνους, αὐτός πού διατήρησε τὴν ἑνότητα καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ μας ὁλόρθη καὶ ἀλύγιστη, ἀβασίλευτη καὶ ἀκατάλυτη μέσα στὶς θεομηνίες τεσσάρων αἰώνων.

Ἔτσι ὁ καθένας καταλαβαίνει πόσο μεγάλη καὶ ἀξιόλογη ἀπὸ πλευρὰ ἐθνικὴ, εἶναι ἡ ἀξία τοῦ δημοτικοῦ μας τραγουδιοῦ. Ὅλοι μας, ὑπεύθυνοι καὶ μή, διαπιστώνουμε τὴν ἀξία τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ τὴν εὐεργετικὴ του ἐπίδραση σὰν ποίημα καὶ σὰν μελῳδία, πλὴν ὅμως δέν πρέπει νὰ σταματοῦμε στὴ ἰδιαιτέρωση καὶ μόνο. Πρέπει κάθε μέρμνα, κάθε φροντίδα, ἄξια λόγου, νὰ λαμβάνεται γιὰ τὴ διάδοση τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ. Εὐτυχῶς, ὅμως αὐτὸ ἔχει τέτοια ἐσωτερικὴ δύναμη, τέτοια ἐπίδραση στὶς ψυνὲς τῶν Ἑλλήνων, πού ἔζησε, ζεῖ καὶ θὰ ζεῖ πάντοτε ἄφθαρτο καὶ ἀγαλλόμενο.

Κάπου—κάπου ἀκούονται σποραδικὲς φωνὲς πού ζητοῦν νὰ δοθεῖ ἄσθονο καὶ μὲ ὅλα τὰ μέσα τὸ δημοτικὸ τραγούδι, στοὺς γέρους, στοὺς νέους, στὰ παιδιά, γιατὶ αὐτὸ δέν εἶναι καὶ σὰν ποίημα καὶ σὰν μελῳδία μόνο μιὰ εὐχαρίστηση, μιὰ τέρψη ἀλλὰ μιὰ ἀποτελεσματικὴ καὶ τέλεια μουσικὴ ἀγωγὴ καὶ ἠθικὴ καὶ ἐθνικὴ διαπαιδαγώγηση.

Τὰ τελευταῖα χρόνια κατέκλυσαν τὴ χώρα μας, ἀπὸ τὴ μιὰ μερὰ πλήθος τραγούδια μὲ ἀνατολίτικο καὶ ἐνδοπρεπές χρῶμα, ὅηλ. ρυθμὸ καὶ μουσικὴ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ μοντέρνα λεγόμενη μουσική, πού δέν εἶναι παρὰ ἀκατάληπτες κραυγὲς σ' ἕνα ἐξάλλο ρυθμὸ πολὺ μὰ πολὺ μακρινὸ ἢ καλύτερα ἀσυμβίβαστο μὲ τὴν ἑλληνικὴ πραγματικότητα.

Τὰ θλιβερὰ ἀποτελέσματα τῆς παραμέλησης τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ τὰ ὁλέπουμε σὲ πολλὲς ἐκδηλώσεις τῆς νεολαίας μας, πού ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτή, εἶναι: ξένες πρὸς τὸ δημοτικὸ τραγούδι, πρὸς τὴ μουσικὴ παράδοση τοῦ λαοῦ μας.

Τραγουδώντας ἕνα ὁποιοδήποτε δημοτικὸ τραγούδι τὰ στὴθη τοῦ Ἕλληνα μικροῦ καὶ μεγάλου φουσκώνουν ἀπὸ ὑπερηφάνεια. Ζωντανεύει μέσα του κάτι πού γεμίζει τὴν ψυχή του καὶ πού λαχταρᾶ καὶ χαίρεται γιὰ ὁλάκερη τὴν Ἑλλάδα. Ἀκόμα ἡ στάση κάθε νέου ἀπέναντι στὴ μουσικὴ τοῦ λαοῦ μας ἔχει ἄμεση σχέση μὲ τὸ πρῶτο ἀντίκρισμα τῆς μουσικῆς καὶ τὰ πρῶτα μουσικὰ διώματα ἐπηρεάζουν καὶ τὴ μελλοντικὴ στάση τῶν νέων ἀπέναντι στὴ μουσικὴ τοῦ λαοῦ μας.

Ἀπὸ τὸ δημοτικὸ τραγούδι λείπει τὸ ἄρρωστο καὶ παθιασμένο στοιχεῖο. Αὐτὸ τραγουδᾶ ὅτι ὡραῖο, ὅτι ὑγιὲς καὶ ὄμορφο ὑπάρχει στὴ ζωή. Ἀναφέρεται στὶς ὀμορφιὲς τῆς Πατρίδας μας, τὰ βουνά, τὰ φαράγγια, τὶς βουνοπλαγιές, τὰ ποτάμια, τὶς θάλασσες, τὸν ἥλιο, τὸν ἀέρα, τὶς πόλεις, τὰ χωριά, ἐξυμνεῖ τὴν παλληκαριὰ μὲ τὴν ὁποία δώσαμε σάρκα καὶ ὀστὰ στοὺς πόθους μας. Ἀναφέρεται ἀκόμα στὴν ἀγάπη γιὰ τὴν ἐλευθερία καὶ τὸν τίμιο καθημερινὸ μόχθο γιὰ τὴ ζωή.

Ὅλοι λοιπὸν οἱ Ἕλληνες καὶ περισσότερο ἐκεῖνοι πού εἶναι ταγμένοι νὰ μεταδίδουν γνώσεις, νὰ μεταλαμπαδεύουν ἰδανικά, νὰ διαπλάθουν χαρακτῆρες, πρέπει νὰ καλλιεργοῦν τὸ δημοτικὸ τραγούδι μὲ τὴν ἴδια θέρμη γιὰ νὰ δυναμώνει ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ μὲ τὴν ἀκατανίκητη ἐθνικὴ του δύναμη.

Ἀθήνα 1981

ΣΠΥΡΙΔΩΝ Ι. ΚΑΣΤΟΡΗΣ
Διδάσκαλος

Τὸ σταυρόλεξό μας

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Λ	Υ	Σ	Ι	Μ	Α	Χ	Ο	Σ
2	Α	Π	Ο	Κ	Α	Λ	Υ	Ψ	Η
3	Β	Ο	Λ	Α	Ν	■	Μ	Ι	Σ
4	Α	Θ	Α	Ν	Α	Τ	Ο	Σ	■
5	Ρ	Ε	■	Ο	Β	Ι	Σ	■	Κ
6	Α	Τ	Ι	■	Ι	Τ	■	■	Α
7	■	Ν	Ρ	Α	Κ	Ι	Ν	Ο	Σ
8	Σ	Κ	Α	Λ	Α	Κ	Ι	■	Ο
9	Κ	Α	Ν	Τ	■	Α	Σ	■	Σ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1.— Στρατηγὸς τοῦ Μ. Ἀλεξάντρου.

2.— «... τώρα». Θαυμάσια ταινία τοῦ Φράνσις Κόπολα (τὸ 1979) μὲ τοὺς Μάρλον Μπράντο, Ντένις Χόππερ κ.ἄ.

3.— Ὁ τραχὸς τοῦ πηβάλιου διεύθυνσης αὐτοκινήτου.—Καλωστεύων... τίτλος.

4.— Αἰώνιος, ἄφθαρτος, ἔνδοξος.

5.— Νότα. — Βλῆμα πυροβόλου (καθαρεύουσα).

6.— Βαρβάτο ἄλογο. — Συνεχόμενα στὴ λέξη «σπίτι». — Βυζαντινὴ νότα.

7.— Ὁ κάτοικος ἀσιατικῆς χώρας.

8.— Σκαλοπάτι (ὑποκορ.).

9.— Σπουδαῖος γερμανὸς φιλόσοφος (1724—1804) — Μικρὸς προφήτης τῆς Π. Διαθήκης.

⁂ ● ⁂ ▲ ⁂

ΚΑΘΕΤΑ

1.— Σημαῖες συλλόγων ἢ σωματείων —Ὁ ἀριθμὸς 220

2.— Τὰ ἀναφερόμενα στὴν Ὑπόθεση.

3.— Πέλμα παπουτσιοῦ —Ἀσιατικὸ κράτος.

4.— Ἐπιτήδειο, ἄξιο. —Ἀκινητοποιεῖ.

5.— Λαχανοπωλία.

6.— Ἀραβικὸ ἄρθρο. — Τὸ ἄνομα τῆς ἠθοποιοῦ Νικηφοράκη.

7.— Τὸ ζουμὶ τῶν ὀργανικῶν οὐσιῶν. — Πόλη τῆς Γαλλίας.

8.— Πρόσωπο, φάτσα (καθ.) —Ὀπαδὸς Ἰταλικά.

9.— Ὁ σκόρος (καθαρ.) — Νησὶ τῶν Δωδεκανήσων.

Ο ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ

— Ποῦ μπορῶ νὰ γλυκνήσω μὲ λίγα λεφτά;
ΣΤΟ ΧΟΡΟ ΤΩΝ ΚΑΛΑΜΠΕΥΚΙΩΤΩΝ
—Καὶ νὰ κερδίσω καὶ πλούσια δῶρα;
— ΜΑ ΣΤΟ ΧΟΡΟ ΤΩΝ ΚΑΛΑΜΠΕΥΚΙΩΤΩΝ
— Θὰ ἔχει καὶ συγκράτημα;
— ΑΠ' ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΣ

12 ΦΕΒΡΑΡΗ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ «ΡΟΤΟΝΤΑ»
Ἡ παράδοση τῶν Καλλιπεικιωτῶν στὸ γλέντι συνεχίζεται:
ΟΛΟΙ ΣΤΟ ΧΟΡΟ ΜΑΣ

Δραστηριότητες τῆς Κοινότητάς μας

Οἱ δραστηριότητες τῆς Κοινότητας κατά τό τρίμηνο πού θέρρευσε συνοψίζονται στά ἑξῆς:

— Τσιμεντοστρώθηκε ὁ δρόμος ἀπό οἰκία Ἀστερίου (Ρούλη) Κιλούση ἕως θρύση Παλιούρου προϋπολογισμοῦ δαπάνης δρχ. 150.000.

— Τσιμεντοστρώθηκε ὁ δρόμος ἀπό Δημοτικό Σχολεῖο ἕως οἰκία Ἀφῶν Οἰκονόμου προϋπολογισμοῦ δαπάνης 150.000 δρχ.

— Ἀποπερατώθηκε ὁ ὑπόνομος δόρεια τῆς οἰκίας Νικολάου Κανελλιᾶ ἕως γεφύρι Θωμᾶ Παπαδούμα.

— Ἄρχισαν μέ ἔνταση οἱ ἐργασίες κατασκευῆς τοῦ ὑπονόμου ἀπό γεφύρι Χρήστου Νικ. Τσιούγκου ἕως οἰκία Ἰωάννου Δήμου Καρατόλιου, προϋπολογισμοῦ δαπάνης 800.000 δρχ, οἱ ὁποῖες δέν ἀποπερατώθηκαν καί στα μάτησαν λόγω τῶν καιρικῶν συνθηκῶν.

— Ἐκτελέστηκε δοκιμαστική ἀντληση 40 ὡρῶν προϋπολογισμοῦ δαπάνης 50.000 δρχ. χωρίς ὅμως ἐνθαρρυντικά ἀποτελέσματα. Τό ἀντλούμενο νερό δυστυχῶς καί φέτος δέν ξεπέρασε τά 20 κμ. τήν ὥρα. Ἔτσι ἡ γεώτρηση αὐτή θά θεωρηθεῖ ὄχι ἀξιοποιήσιμη πλέον.

— Τέλος ἄρχισαν οἱ ἐργασίες γιά τήν ἀσφαλτόστρωση τῆς ἐπιαχιακῆς ὁδοῦ Καλλιπεύκης—Γόννων. Συγκεκριμένα ἔγινε ἡ διαπλάτυνση τοῦ δρόμου ἀπό τήν Ἁγία Παρασκευή ἕως τή θέση Καταβόθρα, ἡ μπάζωση τοῦ τμήματος αὐτοῦ καί ἡ ἀρχή μέ σπαστό χαλίκι, ἀλλά διεκόπησαν λόγω τῶν καιρικῶν συνθηκῶν.

Ἔσπασε ἡ σκεπή

Ὅπως πληροφορηθήκαμε ἀπό τή σχολική ἐφορεία καί ὅπως διαπιστώσαμε καί οἱ ἴδιοι ἔσπασε ἡ σκεπή τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. Οἱ ζημιές δέν εἶναι πολλές, καί τά μαθήματα γίνονται κανονικά. Ἤδη γίνονται οἱ ἀπαραίτητες ἐνέργειες γιά τήν ἐπισκευή τῆς σκεπῆς. Τό σπάσιμο τῆς σκεπῆς ὀφείλεται κατά κύριο λόγο στό σάπισμα τῆς ξυλείας.

Οἰκονομικές ἐνισχύσεις

Λάβαμε τίς παρακάτω οἰκονομικές ἐνισχύσεις καί εὐχαριστοῦμε θερμά ὅσους μᾶς τίς ἔστειλαν:

Κυλινδρῆς Νίος (Καναδάς) 20 δολλάρια — Γκασγκάνης Ἰωάννης (Ἀμπελώνας) 100 δρ. —Οἰκονόμου Ἀπόστολος (Λάρισα) 700 δρχ. —Καζάνας Δημήτριος (Λάρισα) 100 δρχ.

Ἐμεῖς καὶ οἱ ἀναγνῶστες μας

Ὁ συμπατριώτης μας ἀπό τό Βανκούβερ τοῦ Καναδᾶ Νίκος Κ. Κυλινδρῆς μᾶς γράφει:

«Ἀγαπημένοι μου πατριῶτες, μέ χαρά παίρνω κάθε φορά τήν ἀγαπημένη ἐφημερίδα τοῦ χωριοῦ μας καί σᾶς ὑπερευχαριστῶ. Τό μυαλό μας εἶναι πάντα στήν πατρίδα μας καί ἀπ' τήν ἐφημερίδα μας μαθαίνουμε τά νέα τοῦ χωριοῦ καί αἰσθανόμαστε σά νά βρισκόμαστε κοντά στούς δικούς μας. Ἀπ' τίς οἰκονομίες μου σᾶς στέλνω 20 δολλάρια σά μιά μικρή βοήθεια καί εὐχομαι πάντα ὁ Σύλλογος νά πάει μπροστά».

Εὐχαριστοῦμε θερμά τό συμπατριώτη μας Νίκο καί οἱ εὐχές μας εἶναι νά εἶναι πάντα γερός καί νά γυρίσει σύντομα κοντά μας.

—:●:▲:—

Ὁ ἱστορικός συνεργάτης μας καθηγητής ΗΛΙΑΣ Π. ΓΕΩΡΓΙΟΥ μᾶς ἔστειλε τίς εὐχές του γιά καλά Χριστούγεννα καί εὐτυχισμένο τό 1982.

Ὁ Σύλλογός μας τόν εὐχαριστεῖ θερμά γιά τίς εὐχές του.

Πρωτοχρονιάτικα

ΕΜΕΙΝΕ
ΣΤΟΝ ΑΣΣΟ

Περιμένοντας τήν ἀρχή τοῦ νέου χρόνου στά καφενεῖα πολλοί οἱ «παίζοντες ἐπί χρήμασι». Σέ κάποιο τραπέζι ἡ «μάνα» μοίραζε χαρτιά. Γιά κακή της τύχη ὅμως ὁ προτελευταῖος παίχτης χτύπησε τήν «κάσα» καί τά πῆρε ὅλα. Ἀλλά ὁ παίχτης πού ἦταν στό τέλος διαμαρτυρήθηκε γιατί εἶχε καλό φύλλο. Εἶχε «Ἄσσο». Ἀφοῦ συνῆλθε καί ἐπανῆλθε στήν πραγματικότητα ἀναφώνησε μέ στεναγμό.

— Δέν πειράζει. Ἁπλῶς ἐπαλήθευσα ἐκεῖνο πού εἶπε κάποιος κάποτε: «Ἔμεινα στόν Ἄσσο».

ΚΑΛΟ ΠΟΔΑΡΙΚΟ

Τελικά ἡ Καρυά θά πρέπει νά εἶναι τό πιό τυχερό χωριό τῆς περιφέρειάς μας. Μπαίνοντας ὁ νέος χρόνος, μπῆκαν στήν Καρυά καί πολλοί ἐπισκέπτες. Οἱ πιό πολλοί (ἄν ὄχι ὅλοι) ἦταν Καλλιπευκιῶτες.

Καί μετά ἀπ' αὐτό, εἶναι βέβαιο, ὅτι οἱ ἐπισκέψεις μας στήν Καρυά θά εἶναι πολλές καί συχνές.

Τό ἀντίθετο, ὅμως ἔγινε, μέ τούς Καρυῶτες. Τήν Πρωτοχρονιά δέν ἤρθε κανείς στήν Καλλιπεύκη. Κι αὐτό βέβαια δέν εἶναι καί τόσο εὐχάριστο, καθότι οἱ φίλοι μας Καρυῶτες, μένουν ἀκόμα στό κατεστημένο. Περιμέναμε κι ἐμεῖς κάποια Ἄλλα γή μέ τήν εἴσοδο τοῦ νέου χρόνου, ὅσον ἀφορᾶ τίς μετακινήσεις κατοίκων μεταξύ τῶν χωριῶν μας. Ἀθλιά ἐλπίζουμε σέ κάτι καλύτερο.

Οἱ ξεντεμένοι καί μεῖς

= ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπό τήν 1η σελίδα.

Εἴμαστε σίγουροι ὅτι ὅλοι σας, ὅσο μακριά κι ἄν βρίσκεστε, πάντα μέσα στήν καρδιά σας ἔχετε κλεισμένο τό χωριό καί τούς δικούς σας. Πολλοί ἀπό σᾶς ἔρχεστε καί μᾶς ἐλέπετε, πολλοί ὅμως γιά διάφορους λόγους, δέν μπορέσατε ἀκόμα νά ρθεῖτε πίσω στούς δικούς σας πού τόσο νοσταλγεῖτε.

Ἐμεῖς θέλοντας νά μικρύνουμε τίς ἀποστάσεις καί τίς θλάσσες πού μᾶς χωρίζουν ἐρχόμαστε σέ ἐπικοινωνία μαζί σας μέ τή μικρή αὐτή ἐφημερίδα πού κάθε τόσο ἔρχεται καί σᾶς χτυπᾶ τήν πόρτα, φέρνοντας τά νέα ἀπό τό χωριό. Νομίζουμε ὅτι κάθε τόσο σᾶς δίνει τήν εἰκόνα τοῦ χωριοῦ μας καί ὅταν τή διαβάζετε σίγουρα, ἔσπω καί γιά λίγο, βρίσκεστε κοντά μας καί ζεῖτε μαζί μας. Ἔρχεται στό νοῦ σας ἡ μακρινή πατρίδα σας καί νιώθετε ὅτι δέν ἔχετε ξεχαστεῖ ἀπό κανέναν, ὅπως καί σεῖς δέν ἔχετε ξεχάσει κανέναν. Πιστεύουμε πώς, ὅσο πλησιάζει ὁ καιρός νά ὀγεῖ τό καινούργιο φύλλο τῆς ἐφημερίδας μας, τόσο μεγαλώνει καί ἡ ἀγωνία σας νά τό πάρετε στά χέρια σας γιά νά διαβάσετε τά νέα τοῦ χωριοῦ. Ἡ τύχη τό 'φερε ἔτσι, ὥστε νά ἀναγκαστεῖτε νά δουλεύετε σκληρά στίς φάμπρικες καί πάντα νά περιμένετε μέ λαχτάρα νά γυρίσετε στήν πατρίδα σας, κοντά στούς γονεῖς σας, στά ἀδέρφια σας στούς συγχωριανούς σας. Εὐχόμαστε νά ἔχετε ὑγεία αἱ ἡ μέρα τοῦ γυρισμοῦ δέν θά ἀργήσει νά ἔρθει. Ἡ Γερμανία, ἡ Ἀφρική, ἡ Αὐστραλία, ὁ Καναδάς, ἡ Εὐρώπη μπορεῖ νά σᾶς προσφέρουν χρήματα καί οἰκονομική ἄνεση, ὅμως τή ζεστασιά καί τήν ἀγάπη τοῦ χωριοῦ σας δέν σᾶς τήν προσφέρουν.

Δέν θά θέλαμε νά σᾶς κουρασουμε, γράφοντας κι ἄλλα. Θέλπει ἐπίσης νά ξεχνᾶτε ὅτι ἡ ἔφημερίδα μας φτάνει σ' ὅλους καί σᾶς ἀγκαλιάζει. Ὅποι ἀπό σᾶς ἀγαπητά μας ἀδέρφια, δέν παίρνετε τήν ἐφημερίδα, δέν ἔχετε παρά νά μᾶς στεῖλετε τή διεύθυνσή σας καί ἀμέσως θά τήν ἔχετε στά χέρια σας. Δέν πρέπει ἐπίσης νά ξεχνᾶε ὅτι ἡ ἔφημερίδα γράφεται ἀπό ὅλους καί γιά ὅλους. Γι αὐτό ὁποιος θά ἤθελε νά στεῖλει ὁποιαδήποτε συνεργασία, εὐχαρίστως θά τή δηλαμπεύσαμε. Ἡ χαρά μας θά εἶναι μεγάλη ἄν μᾶς στεῖλνατε συνεργασίες, ἤ ὁτιδήποτε πού θά μποροῦσε νά δημοσιευτεῖ στήν ἐφημερίδα.

Ἀγαπητοί συμπατριῶτες, χωρίς νά θέλουμε νά σᾶς στενοχωρήσουμε μ' αὐτά πού σᾶς γράφουμε, σᾶς ὑπενθυμίζουμε ὅτι θά μᾶς δίνατε μεγάλη χαρά καί δύναμη γιά νά συνεχίσουμε τήν προσπάθειά μας, ἄν μᾶς στέλνατε καί μιά μικρή οἰκονομική ἐνίσχυση. Ὅπως εἶναι γνωστό, ὁ Σύλλογος στηρίζεται στά ἔσοδα τῶν συνδρομητῶν του. Ὁ καθένας βοηθᾶ ὅσο καί ὅπως μπορεῖ. Πολλοί ἀπό σᾶς μᾶς ἔστειλαν λεφτά καί γι αὐτό τούς εὐχαριστοῦμε. Ὅμως μέ λύπη διαπιστώνουμε ὅτι ἀπ' τόν Καναδά δέν βοήθησαν ὅπως θά ἔπρεπε, ἐνῶ στούς περισσότερους πάει ἡ ἐφημερίδα. Εἴμαστε βέβαιοι ὅτι αὐτή τή φορά θά βοηθήσουν ἐμπρακτα τό Σύλλογό μας. Ἡ διεύθυνσή μας εἶναι γνωστή:

Μορφωτικός Σύλλογος
Καλλιπεύκη —Λάρισας
ΕΛΛΑΔΑ

Ἀγαπητά μας ἀδέρφια σᾶς χαιρετοῦμε ἀπό τό μακρυνό καί ὄμορφο χωριό καί περιμένουμε συνεργασίες καί νέα σας.

Υ.Γ. Οἱ συνδρομές σας καί οἱ οἰκονομικές ἐνισχύσεις νά ἀποστέλλονται ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΑ στόν Πρόεδρο ἤ στόν Ταμία τοῦ Συλλόγου.

Παπαδόντα Βαγγέλη
Μίλλερ 23 —Λάρισα
Μπουρονίκο Λευτέρη
Καλλιπεύκη —Λάρισας

γιατί οἱ τράπεζες μᾶς φέρνουν ἐμπόδια, ὅταν στέλνονται στόν ΜΕΣΑΚ. Αὐτό γίνεται γιά διευκόλυνση καί μόνο.

Χριστουγεννιάτικη Λαογραφία

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπό τήν 1η σελίδα

τα καί νά διώχνουν τά σκυλιά καί τούς Καλλικαντζάρους καί τραγουδᾶνε στίς γειτονιές τά κάλαντα. Χαιρετοῦν μέ τά ραβδιά τους τό πάτωμα γιά νά καλορίζώσει ἡ εὐτυχία καί φάλλουν:

Κάλιαντα, κάλιαντα φέρνω
γειά, φέρνω χαρά
φέρνω σερνικά παιδιά
κι ὁλα θηλυκά τ' ἀρνιά.
νά ριζών'νε οἱ χαρές
νά μή ζ'γκω'νε συμφορές.
Ἀρχίζουν πρῶτα ἀπό τό σπίτι τοῦ παπᾶ ὅπου τοῦ τραγουδᾶνε

Σηκώσ' ἀπάνου δεσπουτα
κι μή βαριοσκοιμᾶσαι,
γιατί σημάναν οἱ ἐκκλησιές
σημαίνουν κι οἱ καμπάνες.
σύρι κι σύ μι τοῦ χαρτί
κι τ' ἅγιου τοῦ Βαγγέλιου.

Ἀπό κεῖ πηγαίνουν στ' ἄλλα σπίτι, τραγουδώντας διάφορα παιγνίματα γιά τό «νοικοκύρη» καί τή «νοικοκυρά».

— Ἴδια τά ἔθιμα καί στίς διάφορες ἄλλες ἑλληνικές περιοχές μέ παραπλήσια καλαντάρικα τραγούδια, πού συχνά δέν ἄργοῦν ἀπό ἔπαινοι νά γίνουν εὔθυμα πειράγματα..., ἄν κάποιος ἤ κάποια, πού πηγαίνουν νά τούς τά «ποῦν» δέν τούς δώσουν ἱκανοποιητικό φιλοδώρημα ἤ πολύ περισσότερο δέν τούς ἀνοίξουν τήν πόρτα. Τότε τά «φάλλουν» ἀπό τήν καλή τῆς «κεράς»

Κυρά μ' ἀρκούδα μαλλιαρή
μέ μαλλιαρά ποδάρια,
μαρί φειριάρο φειριαροῦ
καί φειροκονιδιάρα
πού δάζεις πέντε δάχτυλα
καί δγάζεις χίλιες φεῖρες...

καί τοῦ τσιγγοῦνη «ἀφέντη»

Ἀφέντη μου στό στρῶμα σου
δέκα χιλιάδες ψεῖρες
ἄλλες νά κλώθουν νά γεννοῦν
κι ἄλλες ν' αὐγομαζώνουν..

Σέ πολλές περιοχές τῆς Κρήτης τά κάλαντα συνοδεύονται κι ἀπό ἔξυπνες μαντινάδες, ἀνάλογα μέ τόν τόπο, μέ Χριστουγεννιάτικη ἐπικαιρότητα:

Σάν τήν ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ
νάταν οἱ μέρες ὅλες
πού οἱ ὄμορφες τίς κεντητές
φοροῦνε καμιζόλες».

«Τάξε λαμπάδα τοῦ Χριστοῦ
τῆς Παναγιᾶς μιά ζώνη
νά σᾶς ἑνώσει καί τούς δυό
σέ μιά κρεβατοστρώση..»

«Τόν ἔκαψες τήν μιά δολά,
τόν ἔκαψες τήν ἄλλη,
στολίστηκες καί τοῦ Χριστοῦ
νάν' τονε κάψεις πάλι...»

Μιά ἀπό τίς παλιότερες δοξασίες τοῦ λαοῦ μας εἶναι κι αὐτή τῶν κοῦλικαντζάρων. Τούς πλάθει μέ τή φαντασία του μαυρομαλλιαρούς, κακομούτσηδες, μέ οὐρές, κέρατα καί γύχια γαμψά. Εἶναι παλιό παγανιστικό κατάλοιπο τῶν ἀρχαίων σατυρων, πού ἀποτελοῦσαν τήν ὀργιαστική ἀκολουθία τοῦ Διονύσου. Στάν κόσμο τῆς Χριστιανοσύνης θεωροῦνται τελῶνια πού ὅλο τό χρόνο ροκανίζουν τίς κολῶνες τῆς γῆς καί τήν παραμονή τῶν Χριστουγέννων ἀνεβαίνουν στόν ἀπάνω κόσμο... γιά νά μήν τούς πλακώσει ἡ γῆ πού θά γκρεμίστεῖ. Κι ἐπειδή δέν βλέπουν τή γῆ νά γκρεμίζεται νευριάζουν καί κάνουν σκανταλιές. Λασπώνουν τῆς βρύσης τό νερό, ρίχνουν ἀλάτι στό φαί καί τό κάνουν λύσσα, σκαλίζουν τό ἐσωτερικό τοῦ τζακιοῦ καί ρίχνουν κάπνες στήν πίττα πού ξεσκεπάζει ἡ νοικοκυρά νά δεῖ ἄν ψήθηκε κι ἕνα σωρό ἄλλα. Φεύγουν τά Φῶτα μέ τόν ἁγιασμό τῶν νερῶν καί τῆς γῆς. Τούς κυνηγάει ὁ παπᾶς μέ τήν ἁγιαστούρα καί αὐτοί φωνάζουν:

Φεύγετε νά φεύγουμε
γιατί ἔρχεται ὁ ζουρλόπαπας
μέ τήν ἁγιαχτούρα του
καί μέ τή βρεχτούρα του
κι ἁγίασε τά ρέματα
καί μᾶς ἔζεμάτωσε...

— Γραφικές παραδόσεις κι εὐθυμες δοξασίες, πού λίγο—λίγο ὑπόχωροῦν καί χάνονται κάτω ἀπό τό φῶς τῶν νέων καιρῶν, ἀφήνοντας τήν τρυφερή σου γνίνιγκα τοῦ χαμένου μύθου...

ΠΟΠΗ ΑΠ. ΓΚΟΥΝΤΟΥΒΑ

Διάθεση τῶν προσκλήσεων

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι πού θέλουν νά προμηθευτοῦν προσκλήσεις γιά τόν ἐτήσιο χορό τοῦ Συλλόγου πού θά γίνει στό κέντρο «ΡΟΤΟΝΤΑ» στίς 12 Φεβρουαρίου μποροῦν νά ἀπευθύνονται στούς ἑξῆς:

Παπαδόντα Βαγγέλη, Λάρισα
Παπαγιαννούλη Τάσο, Λάρισα
Γκαραφλῆ Δημήτρη, Ἀμπελώνα
Περίπτερο Γιώργου Γκαγκανάσιου, κεντρική πλατεία, Λάρισα
Κατάστημα δίσκων, Θανάση Καλούση, ἔναντι ΚΤΕΛ Λάρισα
Μπουρονίκο Λευτέρη, Καλλιπεύκη.

Προμηθευτεῖτε ἔγκαιρα τίς προσκλήσεις σας, γιατί ὁ ἀριθμός τους εἶναι περιορισμένος.

ΓΛΕΝΤΙ—ΧΟΡΟΣ
ΞΕΦΑΝΤΩΜΑ—ΠΛΟΥΣΙΑ ΔΩΡΑ
ΣΤΙΣ 12 ΦΛΕΒΑΡΗ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ «ΡΟΤΟΝΤΑ»

ΣΤΙΣ 12 ΦΛΕΒΑΡΗ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ «ΡΟΤΟΝΤΑ»